

רפת עושים באהבה טיפוח דור המשך בענף חלק ג' - הרפת השיתופית

יוסי מלול - משק הבקר והחלב
hmb-malul@icba.org.il

על אף העובדה שבמגזר השיתופי הרפת אינה שייכת לעובדיה, יש הרבה עבודה לעשות כדי למשוך ולהשאיר דור המשך ברפת. כמו תמיד, גם כאן המפתח להצלחה נמצא בידין של מנהל הרפת והשונות בין הרפתות מוכיחה זאת שוב ושוב. יש לתת שכר הולם לעובדים ברפת, לטכח את המקצועיות והאחריות שלהם ולהתייחס אליהם כשותפים לקידום הענף

ה. גאווה יחידה - הצעיר אינו מרגיש שותף למה שקורה, אין לו גאווה יחידה של הרפת, עובד והולך הביתה, רמת המחויבות שלו לענף נמוכה יותר.
ו. הרפת אינה מטופחת - גיבוב של פסולת בניין, ערמות זבל, ברזלים ומשטחים, אינם מקנים הרגשה של "מפעל מזוה" - לצעיר קשה יותר להזדהות ולהרגיש בבית.

מ. כסת החלב ברפת השיתופית אינה אישית והצעיר אינו מתפרנס מרווחי הרפת, אלא מהשכר שהוא מקבל ממנהל הרפת או ממרכז המשק. הרפת שייכת לקיבוץ ולמושב השיתופי, הנהלת המשק או השותפות מקבלת את ההחלטות האסטרטגיות, בתחום ההשקעות והפיתוח, מדיניות השכר ותנאי העבודה.

רעיונות לטיפוח ההון האנושי ברפת השיתופית

1. המנהל - הנו דמות המפתח בהצלחת הטיפוח של ההון האנושי ברפת. הרפת נראית כפי שהמנהל מוביל אותה והוא בעל ההשפעה הגדולה ביותר על שביעות הרצון של עובדיה.

המנהל - הנו דמות המפתח בהצלחת הטיפוח של ההון האנושי ברפת. הרפת נראית כפי שהמנהל מוביל אותה והוא בעל ההשפעה הגדולה ביותר על שביעות הרצון של עובדיה

הדילמות ברפת השיתופית

- שכר עבודה נמוך מהציפיות - בן המשק אינו מסתפק בשכר עובד שכיר או תאילנדי, יש לו ציפיות לשכר הרבה יותר גבוה והשכר שמוצע לו, מביא אותו לחפש חלופות אחרות.
- עבודה קשה - בהשוואה לבני גילו, הוא מרגיש שהוא עובד יותר קשה, בשעות פחות נוחות ובתנאים פחות נעימים. התגמול היחסי נמוך והמסקנות שלו מאוד ברורות - לברוח מהרפת.
- "סתים בצנרת" - לצעיר אין אופק להתקדמות. המנהל מחזיק ברוב התפקידים ואינו מפנה מקום לצעירים. הם מבינים שאין להם לאן לשאוף ופורשים.
- עובדים זרים תופסים מקום - כמו במגזר המשפחתי, כך גם ברפת השיתופית, העובדים הזרים טובים ומוצלחים ואין דחף להעסיק צעירים מבני המקום.

רפת ירוקה - עובדים ונערים - עין חרוד א

פעילות אזורית מפרגנת - גבים

מקרבים את הרפת מגיל צעיר - בית אלפא

- חברים, בנים ושכירים מהאזור. העניין אפשרי ברוב אזורי הארץ - הנחת העבודה שבעוד שנים אחדות הרפת לא תקבל עובדים זרים.
- 7. **שילוב אישה בצוות** - יש לאישה מה להוסיף לרפת מעבר לפעילות המקצועית - משפרת את התקשורת, מעדנת מתחים, מורידה את הטון בשיח, טיפוח חן ויופי - מומלץ ומרענן.
- 8. **רפת ידוקה** - פעילות רחבה בתחום הירוק - ניקיון, איכות, פיתוח סביבה, אנרגיה מתחדשת, חיסכון ומחזור מים, רווחת הפרה...
- 9. **שיפור הניהול** - השתלמות ולמידה מתמדת בתחום הניהול, איך מנהלים אחרים, איך מטפחים עובדים וסביבה.

סיכום

נושא דור ההמשך ברפת וטיפוח העובדים, הינו אתגר מרכזי וסם חיים לכל הענף. כדי לקיים את הענף דורות נוספים, יש לפעול בהתמדה ובנחישות להכשרה ולטיפוח צעירים ועובדים ברפת. עובדים אלה ימצאו ברפת עבודה מקצועית, מעניינת, מקדמת ומתגמלת כראוי. פעולה משולבת של כל העוסקים בנושא ובמיוחד של המנהל ובעל הרפת, יביאו ליותר צעירים בענף שיקשרו את גורלם בעתיד הרפת בישראל. ■
הנושא אפשרי ובידיו של כל אחד מאיתנו!

- 2. **שכר עבודה הולם לצעירים** - יש לתת שכר גבוה באופן מובהק מהמקובל כיום. אפשר להחזיק בנים לטווח ארוך, רק אם נשלם להם רמות שכר שהולמות את תנאי העבודה, שעות הפעילות, סביבת העבודה, ההכשרה והאחריות. חשוב להדגיש שמנגנון מחיר המטרה, מפצה על העלאת השכר (כפי שהוא יורד כאשר השכר יורד). לפיכך, בטווח הבינוני הרפת תקבל חזרה, את כל ההשקעה בתגמול עובדיה.
- 3. **תנאים סוציאליים** - יש לשלם לעובדי הרפת, על פי חוק, את כל התנאים הסוציאליים הנלווים לשכר ולהקפיד על כך מאוד, עד כדי מתן תנאים גבוהים יותר (למשל, קרן השתלמות למנהלי תחומים) - פרטים מלאים במאמרה של **רינת פיין רז** בחוברת זו.
- 4. **טיפוח אישי של העובד** - תקשורת שוטפת, הקשבה, שיחות משוב, מתן אחריות, הגדרת יעדים, קורסים והשתלמויות, בנוסחים על הצלחה.
- 5. **התמחות מקצועית** - ניתוב העובד גם לתחום מקצועי שבו יעמיק ואף יקבל אחריות: הזנה, בריאות, חליבה, מיכון, תחזוקה, ממשק, גינון ועוד... המנהל ישלח, על חשבון הרפת, גם ללימודים גבוהים עם התניית חזרה לעבודה ברפת.
- 6. **עובדים ישראלים** - החלטה ערכית שברפת מעסיקים ישראלים בלבד

הצעה לרמות שכר ברפת שיתופית קטנה - מוצע על ידי רפתן צעיר בעמק

תפקיד	הגדרת תפקיד	שכר לשעה (בש"ח)	ימי עבודה בחודש	שעות עבודה ליום	שכר ברוטו חודשי כולל (ללא שעות נוספות)
עובד כללי	חליבות + עבודות כלליות ברפת	29	26	8	6,032
איש אחזקה	אחראי על אחזקה של מכון החליבה, של הרפת וכל הקשור בה	34	26	8	7,072
סלפיסט	אחראי על תחום ההזנה, וטיפול בכלים + עבודות כלליות	34	26	8	7,072
יונקיסט	אחראי על היונקייה וגידול העגלות + עבודות כלליות	36	26	8	7,488
אחראי בריאות עדר, בריאות עטין, פוריות וטיפוח	אחראי על תחום בריאות עדר, בריאות עטין, פוריות וטיפוח + עבודות כלליות	38.5	26	8	8,008